

פרוייקט העלאת יהודי סוריה ולבנון
ראיון עם ד"ר סלים (שלמה) ממרוט, חולון
תאריך: 28.7.1999
מראיין: אריה כהן

אריה כהן: ד"ר ממרוט, אני מבין שיש לך קרוב משפחה ממרוט משה הותיק בארץ, זה קרוב משפחה שלך?

סלים (שלמה) ממרוט: נכון.

ש: אני מבין שאתה כותב את השם שלך בט' בסוף ולא בד' כמו שהוא כותב.
 ת: נכון.

ש: אתה הגעת מדמשק בעליה האחרונה מסוריה ועלית לארץ ב-93'. אני מבין שרציתם לעלות. כשניתן אישור לעלות, עלייתם לאט לאט. התחלת לספר לי שלא כולכם ביחד. ספר לי קצת על זה.

ת: מכל משפחת ממרוט, אני אשתי והילדים היינו היחידים שקיבלנו אישור יציאה מסוריה. ההורים והאחים שלי והמשפחות שלהם לא קיבלו. יצאתי הראשון מסוריה לארצות הברית.

ש: למה כל המשפחה לא קיבלו?

ת: לא קיבלו.

ש: זו היתה המדיניות שלך?

ת: אף אחד לא יכול להגיד לך למה כן למה לא. ככה. קיבלתי את האישור, עשיתי דרכונים, יצאנו לניו-יורק. גרנו שם ...

ש: סליחה, אתה רץ מהר. מי שילם עבור הטיסה שלכם?

ת: עבור הטיסה אנחנו שילמנו, אבל קיבלנו החזרים מתי שהגענו לישראל.

ש: אתה יודע מי מימן לך את הטיסה, מי שילם עבור הטיסה?

ת: פה בישראל?

ש: כן. פה בישראל זה הסוכנות?

ת: הסוכנות, כן.

ש: אוקיי, בסדר. הייתם בניו-יורק. כמה זמן?

ת: עשרה חודשים.

ש: בברוקלין?

ת: בברוקלין.

ש: מה עשית עשרה חודשים בברוקלין?

ת: המקצוע שלי הוא רופא. לא הלכתי לעבוד במקצועות אחרים. היה לי רעיון שאני אלמד שם ואשאר שם. התחלתי ללמוד ב"ניאנה", זה ארגון שקולט לא רק יהודים

ש: פליטים.

ת: כן, של ארצות הברית. ישבנו שלושה חודשים שם ללמוד ולהתחזק בשפה האנגלית. היינו קצת מבולבלים מה לעשות. עדין אתה במדינה חדשה ואתה לא יודע איך להתארגן. אתה כל יום שומע רעיון

חדש מפה ומפה, עושה שיקול דעת אם זה מתאים או לא מתאים. אתה עדין, הראש שלך עם המשפחה בסוריה. היה לי רעיון להתחיל ללמוד, לקבל תעודת רפואה אמריקאית.

ש: אבל את הדוקטורט שלך גמרת בסוריה, היית כבר רופא בסוריה?

ת: כן. אבל באמריקה לא מכירים באף תעודה מאף מדינה בעולם. חייב ללמוד ולעשות מבחנים אצלם, אחר-כך לקבל תואר ... רפואה אמריקאית והתחיל ללמוד התמחות.

ש: מהסוכנות באו אליך בינתיים ואמרו לך שכדאי לבוא לארץ, עדיף לך? מי בא אליך?

ת: כן. בא זכרונו לברכה פרופסור בויקס. היה מטעם משרד הבריאות, אחראי על רשיונות רפואיים. היה לו תפקיד, שכחתי איך קוראים

ש: הוא אחראי במשרד הבריאות על נושא

ת: הוא בא מהסוכנות. הגיעו אלינו מהסוכנות היהודית, מישראל, כמה שליחים וניפגשנו איתם. להמון רופאים היו שאלות מה יש בישראל, איך לומדים, איך מעבירים את התעודה שלהם לתעודה ישראלית, [שאלו] על עבודה. כל רופא אמר – תשמע, יש המון רופאים בישראל שאין להם עבודה בכלל. בסוף קיבלנו הודעה שפרופסור בויקס, בן אדם מבוגר היה, בן שבעים עם מקל והוא מפורסם פה, מנהל מחלקה בתל-השומר לרפואת ילדים. אבל הוא עובד במשרד הבריאות בתור האחראי על כל רשיונות הרופאים במדינת ישראל. מי שמקבל רשיון הוא חייב לחתום עליו. הוא בא

ש: באופן מיוחד הוא הגיע בכדי לדבר עם הרופאים הסוריים מה האפשרויות שלהם?

ת: איך "לקנות" רופאים, איך הם יבואו לישראל ומה עושים. הוא הסביר לכל רופא בנפרד. הוא קבע פגישה עם כל רופא בנפרד וסיפר לו

ש: מה האפשרויות בארץ?

ת: ממה הוא חושש וממה הוא דואג, מה הדאגות שלו אם הוא יעלה. אם אתה אומר לו שאתה רופא שרוצה לעלות אבל הדאגה שלך היא ככה וככה, מסביר לו את הדאגות ומה קורה

ש: כמה רופאים הייתם? קבוצה של כמה?

ת: בסביבות 15 ככה.

ש: מה ההתמחות שלך?

ת: אני רופא כללי בישראל.

ש: אה, זאת אומרת שלא היתה לך בעיה עקרונית?

ת: לא.

ש: אני מבין שדיברו גם מהסוכנות, נציגים של הסוכנות באו לדבר איתכם?

ת: כן.

ש: מי בא אליך? ישראל סרוק?

ת: ישראל סרוק זה אחד.

ש: היה אצלך בבית?

ת: לא בבית, בבית כנסת. ... בית

ש: משה טל?

ת: לא. בגדדי.

ש: אה. [אלי] בר-לב?

ת: כן.

ש: בר-לב היה אצלך בבית? הוא הנציג של הארגון פה ...

ת: כן. הוא קצת קרוב למשפחת אשתי. נפגשנו כמה פעמים.

ש: כמה פגישות בערך? מתי זה היה?

ת: ביוני 93'.

ש: מה הוא אמר לך? איך הוא ניסה לשכנע אותך לבוא הנה? מה היו הטיעונים שלו? אני מבין שרצו

שתעלו לארץ. איך הוא הצליח לשכנע אותך שתבוא להנה?

ת: הוא דיבר על כל מיני עזרות.

ש: שתקבל בארץ?

ת: שאקבל בארץ. איך [תהיה] הקליטה, איך אתקבל מתי שאגיע, איך אקבל שכר דירה כשאקנה דירה,

איך קולטים אותי בשדה תעופה, ועל כל מיני משכנתאות, וחלק מהמשכנתאות זה עזרה לקנות בית, ואיך

הם הצליחו לקבל אישור לתמיכה כספית לעולי סוריה באופן מיוחד.

ש: לגבי הרופאים היה עוד משהו?

ת: לא. זה שווה לכל ..., כמו כולם.

ש: הבנתי. מתי הוא נפגש איתך בר-לב, לפני פרופ' בויקס או

ת: הוא הביא את פרופ' בויקס. הוא היה שם כמה פעמים ובסוף הוא בא יחד איתו.

ש: עם הפרופסור?

ת: כן. כל פגישה היתה בנוכחות בר-לב. פרופ' בויקס עם בר-לב, לתרגם לפעמים, כן.

ש: חוץ משני האנשים האלה, עוד מישהו מהסוכנות בא אליך לשם?

ת: היה את יוסף קלאש.

ש: יוסף קלאש בא אליך הביתה?

ת: לא. היה בבית הכנסת. הודיעו שיוסף קלאש הוא נציג הסוכנות, מי שרוצה לבוא לשמוע. יוסף קלאש

היה הראשון. אחר כך בא בר-לב ואחר כך ישראל סרוק. ויש בן אדם שגר בניו-יורק ועובד לטובת

הסוכנות היהודית, שכחתי את שמו, חלבי. הוא היה עוסק קצת

ש: מתאם?

ת: מתאם, כן. מי שהוא רוצה לעזור לו היה מרים לו טלפון והוא היה בא לבית שלו רק בשבילו.

ש: אבל הוא תושב

ת: ארצות הברית.

ש: ברוקלין?

ת: ברוקלין. אבל הוא עובד אני חושב עם הסוכנות.

ש: חלבי, נכון?

ת: כן.

ש: אז בסופו של דבר הצליחו לשכנע אותך לבוא לארץ?

ת: כן.

ש: מכל קבוצת הרופאים, כמה נשארו שם וכמה באו הנה?

ת: רופאים? אנחנו פה שבעה רופאים.

ש: שבעה רופאים הגיעו והשאר נשארו שם?

ת: כן.

ש: מה הצליח לשכנע אותך? מה קבע אצלך האם להישאר שם או לבוא הנה? מה היה הדבר ששיכנע אותך?

ת: שיכנע אותי שפה אתה מתקבל מיד לעבודה. אתה יכול לעבוד וללמוד ביחד. שם יקח לך הרבה זמן ויש לך משפחה, יש לך ילדים, חייבים להתפרנס.

ש: כמה ילדים יש לך, דרך אגב?

ת: שני ילדים. למשל אם אתה רוצה ללמוד, אתה לא יודע, יכול להיות שבפעם הראשונה תצליח ויכול להיות שאנשים לא בפעם הראשונה ... חייבים לעבור בפעמיים, שלוש. גם את זה ... קשה. אחרי המבחן, אפילו שהצלחת, אתה לפי הגורל שלך, לפי המזל שלך, חייב לחפש בית חולים בארצות הברית שיקלוט אותך להתמחות. זה תלוי בגיל. אם רואים אותך בגיל 40, מעדיפים תמיד צעירים יותר שאין להם ילדים, כי הם רוצים אנשים שיעבדו ויעבדו.

ש: תגיד לי, מתי נולדת?

ת: 56'.

ש: אוקיי. אז הגעת הנה. מה הבטיחו לך כאן בארץ?

ת: לעבודה?

ש: כן.

ת: לא הבטיחו שום דבר, אבל אמרו – אתה תקבל סיוע, ראשית כל תחפש. בתקופה קצרה עזרו לנו ללמוד שם עברית באולפן

ש: כבר בברוקלין?

ת: בברוקלין, כן.

ש: רק לרופאים?

ת: לא, מי שרוצה, אבל במיוחד לרופאים. מי שהחליט סופית לעלות ומחכה, חבל שיעבור הזמן וילך סתם. הם היו מוכנים והביאו לנו מורה ממנהטן. בשביל שלא ניסע למנהטן היתה המורה מגיעה לברוקלין ולומדים איתה עברית שלוש, ארבע פעמים בשבוע, כל פעם שלוש שעות.

ש: מי שלח? מהסוכנות שלחו את המורה?

ת: כן.

ש: איפה בברוקלין למדתם?

ת: יש בנין בשם "תורה סנטר". לקחנו חדר שם

ש: זה שייך לקהילה הדמשקאית?

ת: כן.

ש: כמה זמן למדתם שם עברית?

ת: חודשיים.

ש: והגעתם להנה?

ת: הגענו להנה. פה מיד נקלטנו. אחרי שבוע, בגלל שקיבלתי תעודה שאני יודע עברית ולא צריך ללכת לאולפן, ללכת ישר ללמוד עברית רפואית מקצועית.

ש: אה, קורס באיזו מסגרת? משרד הבריאות?

ת: לא, במסגרת משרד הקליטה. היה אחד לרופאים, ללמוד עברית רפואית.

ש: איפה?

ת: ביד אליהו, בתל-אביב.

ש: כל הרופאים למדו פה?

ת: כן. לא רק יהודים סורים. זה היה כללי.

ש: וכמה סורים הייתם?

ת: ארבעה, חמישה, אולי יותר, ששה.

ש: מי? אתה זוכר? שני האחים סווייד בטח.

ת: סווייד, ד"ר שיבר, ד"ר נבאלו, ד"ר בגדדי, ד"ר חסווא, ד"ר שלוח.

ש: דרך אגב, מתי עלית ארצה?

ת: אוגוסט '93.

ש: אז אתה עובר את השלב הזה, עברתם

ת: בהתחלה היה לנו קל קצת. אחרי שבועיים, שלושה, ארבעה ... גמרתי את הקורס וראיתי שזה לא

ש: שזה לא לרמה שלך. אתה ...

ת: כן, בשביל מה לבזבז זמן. שלחתי את כל הניירות למשרד הבריאות וקיבלתי מכתב ממשרד הבריאות שאני חייב לחפש בית חולים לעשות השתלמויות במחלקה פנימית ואחרי ששה חודשים אקבל ממנהל המחלקה מכתב אישור שעשיתי את זה ואחר כך יש לי מבחן. מיד נסעתי לבית החולים וולפסון, נפגשתי עם סגן מנהל בית החולים בפגישה ישירה איתו. הרים טלפון, חיפש באיזו מחלקה חסר להם רופא, ... מחלקה פנימית ב'. אמר לי לעלות למנהל מחלקה פנימית ב'. עליתי מיד, עשה איתי פגישה, עשר דקות שיחה ככה וככה. אמר שהוא מוכן לקבל אותי ושאבוא ביום ראשון.

ש: כדי להגיע לפגישה עם מנהל בית החולים וולפסון

ת: לא היתה בעיה.

ש: לא היתה בעיה. אבל מישהו עזר לך?

ת: לא. "עזרה אישית".

ש: אתה לבד?

ת: אני לבד יצאתי מיד נסעתי לבית החולים וולפסון

ש: איך ידעת שיש בבית החולים וולפסון מקום?

ת: אני חיפשתי. אמרתי שאם לא בוולפסון נלך לתל השומר, אם לא בתל השומר נלך ש: אה.

ת: קיבלתי מכתב שאני אחפש. מי יחפש לי? אני ... תגיד לו – עברית ... אתה יודע.

ש: אני אגיד לך למה אני שואל – אסא אברהם אמר לי שכמה פעמים, פעם אחת לפחות, הוא נסע עם הרופאים לקלאש יוסף באירגון ...

ת: [היתה] עזרה לפעמים, יש המון דברים. אתה חדש במדינה, חסרים לך המון דברים. בית ספר לילדים לדוגמה, בתים וזה. אבל מבחינה זאת, אני מדבר על עצמי. יכול להיות שהוא עזר לאחרים בדברים כאלה. אני מדבר על עצמי. הייתי באולפן ביד אליהו למדתי את השפה. באו מישהם ואמרתי להם – רבותיי, חבל להעביר את הזמן ככה. אם אנחנו נשב, יכול להיות בתקופה זאת אולי יהיה ... בא ד"ר חסווא ואמר לי – אתה צודק. לא היה לי אוטו. אמר לי – בוא נתחיל בוולפסון. נכנסנו לבית החולים וולפסון ש: קבעתם פגישה קודם?

ת: דיברנו עם המזכירה [ושאלנו] איפה חדר מנהל בית החולים. אמרו לי שאני לא יכול ... יש סגן מנהל בית החולים, ד"ר גרוס. עכשיו השם שלו בראש שלי. דיברנו עם המזכירה שלו, אמרנו לה ככה וככה, איך אנחנו ... אמרה – תיכף אני אדבר עם ד"ר גרוס לראות אם הוא יכול. מיד הכניסה אותנו לד"ר גרוס, צ'יק צ'ק הלך, הראנו לו את כל התעודות וזה וזה וגם את המכתב ממשד הבריאות. אמר – יש מקום אחד, זה נכון. יש מקום אחד. ואני תפסתי אותו. סיפרתי לחברים שלי, חברים שלי באו יום אחר לד"ר גרוס, אמר להם – תשמעו, אני לא יכול, לפעמים יוצאים לנו שלושה רופאים במשך שבוע ולפעמים במשך חודש לא יוצא רופא, או חצי שנה. למזלו היה מקום אתמול פנוי, נכנס. אני מבטיח לכם כל שבוע שבועיים [לבדוק], אם יהיה סיכוי שיצא מישהו. אנחנו לא יכולים. ש: כן.

ת: פנו למוני בגדדי, עכשיו נזכרתי. אנחנו קבענו איתו פגישה בבית שלו. מוני בגדדי דיבר עם המנהל ד"ר משיח בוולפסון, היו לו קשרים טובים איתו, והוא סידר להם את הקליטה צ'יק צ'ק, עכשיו נזכרתי. ש: תגיד לי, חוץ מהענין הזה של העבודה, האירגונים נתנו לכם קצת עזרה? ת: כן.

ש: אתה מוכן קצת לספר לי על זה? איזה אירגון? ת: של קלאש.

ש: והארגון של קוסטיקה? נתנו לכם בהתחלה משהו, עזרה מסויימת ...

ת: פעם אחת לקח אותי מישהו והיתה עזרה מאוד סמלית.

ש: אסא אברהם?

ת: לא.

ש: אסא אברהם בא אליך?

ת: כן, הייתי בקשרים טובים איתו, כן.

ש: באילו תחומים הוא עזר לך?

ת: כל שאלה וכל ענין וכל מה שאתה רוצה. הבית שלו היה פתוח, הטלפון שלו היה פתוח. כל שאלה, כל ענין. היה קצת כמו, איך אומרים, מודיעין, 144. הוא היה 144 בשבילך.

ש: לאחר מכן אני מבין שהתחלת לחפש דירה, לא? איפה גרת?

ת: גרתי בבת ים.

ש: בדירה שכורה?

ת: אני אספר לך מה קרה. זה לא ... פרצו לי את הדירה בשבוע הראשון, קטסטרופה וזה.

ש: לא נעים, בסדר, אני מבין. אבל זה לא מישהו

ת: לא. הדירה לא היתה בסדר, קומה ראשונה ולא היו לה סורגים. נכנסו נרקומנים בשבוע הראשון. זה

היה סיפור. ברחנו מבת ים ובאנו לחולון. גרנו בנאות שושנים.

ש: בשכירות או

ת: בשכירות.

ש: מי שילם עבור השכירות?

ת: קיבלנו עזרה לשכירות מהסוכנות, אבל לא תשלום מלא. חלק נכבד על שכירות הדירה.

ש: מתי החלטת שאתה קונה דירה?

ת: כשהתחלתי, איך אומרים, סידרתי את הילדים בבית ספר

ש: איזה בית ספר?

ת: בנאות שושנים.

ש: דתי?

ת: ממלכתי-דתי.

ש: תגיד לי, למה דוקא ממלכתי-דתי?

ת: למה דוקא? אנחנו אנשים מסורתיים. ה... שלי לא יותר דתיים, עכשיו חרדים קצת.

ש: מי שיכנע אותך להכניס אותם לבית הספר?

ת: אני. אף אחד לא שיכנע אותי.

ש: לא דיברו איתך הרב ביסו, נציגים של הרב ...

ת: זו התרבות שלנו, ידידי. אף אחד לא, זו התרבות שלנו. להיפך

ש: כן, אני יודע, אבל מישהו אמר לך? תראה, אתה באת ולא ידעת אם יש בתי ספר כאלה ואחרים. אתה

מראש ידעת שאתה מכניס את הילדים שלך לבית ספר דתי?

ת: אני ידעתי. מניו-יורק ידעתי שיש כל מיני בתי ספר, זה פה וזה פה וזה פה. אני ידעתי את הדברים

האלה. תשמע, אנחנו לא מיד, קלטנו המון מידע על מדינת ישראל לפני שבאנו לפה.

ש: אבל כשהגעת הנה מישהו נתן לך את הפוש האחרון, כמו שאומרים? הרב ביסו? הרב חמרה?

ת: ... לא היה פה.

ש: עדין לא היה פה?

ת: עדיין לא היה פה.

ש: כלומר אתה לבד ידעת

ת: אני ידעתי. לא היתה לי בעיה. הילדים נרשמו בבית ים ואחר כך כשעברנו לחולון העברתי אותם לחולון ... אחרי שהסתדרו בבית הספר ואני נכנסתי לבית החולים להעביר את הזה, ארבעה, חמישה חודשים,

התחלתי לחפש דירה ואחר כך

ש: בסוף מצאת את הדירה פה.

ת: כן.

ש: תגיד לי, כמה משכנתא קיבלתם? אני מבין שכמעט

ת: בסביבות 80 אלף דולר.

ש: זה הספיק לך לקנות את הדירה פה?

ת: לא.

ש: עד כמה שאני יודע קיבלתם כמעט מאה אחוז, 95 אחוז משכנתא.

ת: לא. היא עלתה לי 70 אלף דולר. אני שילמתי את ההפרש.

ש: אתה שילמת את כל ההפרש? למה? עקרונית היית יכול לקבל מענק של 95 אחוז מהדירה.

ת: לא. זוג עם שני ילדים מגיע להם 80 אלף דולר מענק.

ש: אה, זה הולך פר נפש?

ת: כן.

ש: ואתה השלמת את היתר?

ת: כן. קיבלתי צ'ק

ש: ממשרד הקליטה?

ת: לא זוכר. משרד השיכון, משרד הקליטה. אבל לא נותנים את הצ'ק עד שיש חוזה ומעבירים את הכסף על שמו של מוכר הדירה.

ש: הבנתי. אם כך ברוך השם אני מבין שהבאת איתך קצת כסף כדי

ת: היתה לי עזרה מהאחים שלי.

ש: יפה. יש כאן איזה מתווך שאיתו עבדתם הכי הרבה?

ת: אלי עטייה.

ש: מחולון, נכון?

ת: כן.

ש: הוא עזר לכם?

ת: הוא היה מתווך. הוא לא עזר, הוא היה מתווך ...

ש: מתווך רגיל.

ת: אבל הוא השקיע הרבה וזה היה הביזנס שלו, האינטרס שלו. השקיע הרבה ואנשים באו אליו כי הם לא יודעים ולא מכירים [מישהו אחר]. הוא היה ... להם - יש דירה פה, יש דירה פה, לא מוצא חן בעיניך, אל תקנה, נחפש עוד אחת.

ש: מה שאני שואל זה אם רוב העולים הסורים באו אליו? הוא היה המרכז מהבחינה הזאת?

ת: כן.

ש: מתי עברת את הבחינות אם כך?

ת: ביוני '94.

ש: אחרי שנה

ת: ישבתי בבית החולים ששה חודשים, שבעה חודשים, קיבלתי אישור על ההשתלמויות בהמלצת מנהל המחלקה, העברתי את זה למשרד הבריאות, ממשרד הבריאות קיבלתי מכתב שאני חייב לעבור מבחן. יוסף קלאש עזר לנו [לקבוע] פגישה עם יהושע שמר שעכשיו הוא מנכ"ל משרד הבריאות, בזמנו הוא היה בתפקיד בכיר במשרד הבריאות.

ש: הוא דמשקאי במוצאו.

ת: כן. נסענו לירושלים, היתה לנו פגישה איתו.

ש: מתי היתה הפגישה פחות או יותר?

ת: לפני המבחנים. ככה בקיץ.

ש: ככה ביולי '94?

ת: כן. הוא עזר לנו לזרוז את המבחנים, לא לחכות הרבה בתור למבחנים. הוא היה מאוד נחמד, צלצל, סידר. שאל אותי מתי אני מוכן ללכת למבחן. אמרתי לו – עכשיו, מחר אני אלך למבחן, אני מוכן, חבל לבזבז זמן. הרים טלפון למי שאחראי שם על הבחינות, אמר לנו את היום שלנו – אתה יום שלישי, אתה יום רביעי, אתה יום חמישי, הכניס אותנו כל אחד ביום

ש: את כל הרופאים הסורים?

ת: את כל הרופאים. קבע לנו מבחן. המבחן היה בביילינסון, נסענו לביילינסון

ש: מבחן מעשי או בכתב?

ת: חלק בכתב וחלק בעל פה, עם ועדה רפואית של ארבעה רופאים, פרופסורים, כולם מנהלי מחלקות. כל מבחן בסביבות 45 דקות.

ש: כמה מבחנים ביחד?

ת: אתה יושב חצי שעה בכתב, נכנס אליהם, רואים את התשובות מיד על המקום, זה בסביבות עשר, עשרים שאלות. אחר כך דיון בעל פה.

ש: ומעשי?

ת: אין מעשי. שאלות בכתב ודיון בעל פה.

ש: ואחרי שעברת את זה?

ת: לא אומרים לך כלום, רק שאחרי שבוע אקבל מכתב הביתה. קיבלתי מכתב הביתה שעברתי את זה וזהו, חיפשתי עבודה.

ש: ומאז?

ת: אחר כך קיבלנו רשיון רפואה והתחלנו לחפש עבודה.

ש: לא המשכת בוולפסון?

ת: לא. בוולפסון אתה לא מקבל תשלום.

ש: זו התמחות.

ת: זה להסתגלות. אני עבדתי בוולפסון אבל אסור לי, אני רופא ולא רופא. [אני] תחת השגחת רופא

ש: ולא קיבלת גם כסף?

ת: לא.

ש: אז מי מימן אותך בינתיים?

ת: קיבלנו ממשרד הבריאות, אבל מימן את זה משרד הקליטה, 1,500 שקל לחודש. זו היתה המשכורת.

ש: כל הרופאים ככה?

ת: כן. 1,500 שקל לחודש.

ש: יפה. קיבלת את הרישיון, מה עשית?

ת: חיפשנו עבודה.

ש: מי עזר לך פה?

ת: אני לא יודע מה, אנחנו דיברנו עם הרבה אנשים.

ש: אסא אברהם גם?

ת: דיברנו עם אברהם אסא, דיברנו עם ממרוד משה, דיברנו עם יוסף קלאש, נסענו לפרופ' בויקס ודיברנו איתו, דיברנו עם שמר, דיברנו עם כולם. הלכנו לכל קופת חולים והגשנו קורות חיים, רשיונות. [כל] מי שאחראי לקלוט רופאים ... עובדים. הלכתי למאוזחדת ובמקרה פגשתי רופא אחראי שם ממוצא חלבי והוא הבטיח לי שהוא יעזור. אבל כולם אומרים לי – תשמע, אי אפשר מקום פנוי מיד, אבל יהיה, אנשים יוצאים לפנסיה, אבל זה לא תלוי בי. יכול להיות פתאום אני מקבל מכתב שזה יצא לפנסיה ואתה תתפוס לו את המקום. תשמע, אני לא יכול, אבל אתה בעדיפות ראשונה.

ש: ובסופו של דבר?

ת: בסופו של דבר אנחנו ניגשנו לקופת חולים כללית. נסענו וניפגשנו עם חבר הכנסת אלול בכנסת שם וסיפרנו לו ...

ש: למה דוקא אלול?

ת: אלי עטייה לקח אותנו אליו, המתווך. היתה לנו [פגישה] לבד. נסענו לסוכנות שם, לבנין הגדול

ש: בקפלן ... בתל אביב.

ת: קפלן. מה זה שם?

ש: זה הסוכנות.

ת: הסוכנות, כן, בנין גדול. נפגשנו עם אדם בכיר

ש: אורי גורדון?

ת: שכחתי, אני לא יכול להגיד לך. אמרנו להם שאנחנו רוצים פגישה עם מישהו בכיר פה, מישהו אחראי.

קיבל אותנו, סיפרנו לו וזה וזה

ש: כל הרופאים ביחד ...

ת: כן.

ש: מתי זה היה?

ת: אוגוסט 94'. קיבלנו מכתב ממנו, אחרי יום יומיים הוא שלח לכל אחד מכתב בנפרד שהוא מדבר עם קופות חולים. אחרי שהגשנו כל מיני מכתבים אני מיד מקבל טלפון ממזכירת קופת חולים כללית ש: פה בחולון?

ת: במחוז תל אביב. שלחתי לה את כל המכתבים וביקשתי פגישה עם ד"ר אנטבי, הוא אחראי שם. ש: אנטבי זה נשמע לי חלבי.

ת: לא, הוא תורכי. קבעתי פגישה איתו, נתן לי תור לעוד שבועיים לפגישה, ודיברתי איתו. אמרתי לו – תשמע, ככה וככה. אמר לי בסדר, נראה. אחרי שבוע ימים אני מקבל טלפון מהמזכירה שלו שאבוא. אבל לפני זה אני קצת עבדתי לבד, עשיתי מאמץ קצת, הייתי קצת במצב נפשי לא טוב, עבדתי קצת בשירות בתי הסהר.

ש: בתור רופא?

ת: בתור רופא פר נפש. אני הייתי מקבל אנשים שאמורים לעבוד בשירות בתי הסהר, שלא ישבו בבית הסהר, לעבוד בעבודות שירות. חבר שלי פה באזור הזה עזר לי ש: הציע לך לקבל את זה?

ת: כן. נפגשתי עם מנהל שירות בתי הסהר, שלפני חצי שנה נהרג ש: אה, ירו בו, ניצן?

ת: לא, ששמו לו פצצה במכונית.

ש: כן, אני יודע על מה אתה מדבר.

ת: הוא קיבל אותי שם. בסוף הוא היה מאוד מרוצה ורצה שאני ש: שתישאר שם.

ת: שאקבל מדים ואתגייס למשטרה בתור רופא. היו לי חששות. כשקיבלתי הודעה מקופת חולים כללית העדפתי את קופת חולים כללית.

ש: ומאז אתה עובד בקופת חולים כללית פה בחולון?

ת: כן. הם היו מאוד מרוצים מהרופאים הסורים כי הם מאוד מצאו חן בעיני ההנהלה של קופת חולים. ש: כל הרופאים?

ת: אותי הם לקחו הראשון ובחצי משרה. אחרי שבועיים שלושה הם ראו, והם נתנו לנו עבודה במרפאות קשות מאוד. אני עבדתי ב[שכונת] התקווה בתל-אביב, האזור הכי קשה. הם ראו איך אנחנו התמודדנו בקלות ואיך החולים מרוצים. אחר כך העבירו אותי מיד למשרה מלאה והם מיד הרימו לי טלפון – תביא את החברים שלך.

ש: אז כל חמשת הרופאים נקלטו במסגרת קופת חולים במרפאות השונות? ת: כן.

ש: הבנתי. איך אתה מרגיש עכשיו כאן בארץ עם המשפחה, עם העבודה? ת: בסדר. מרוצה.

ש: אשתך גם עובדת?

ת: לא, בינתיים לא.

ש: מה המקצוע שלה?

ת: אין לה מקצוע.

ש: ככה בסיכום, אתה מרוצה מההחלטה שלך להגיע הנה?

ת: לא מתחרט.

ש: אני אבל לא שומע שאתה מרוצה.

ת: מרוצה, כן.

ש: אה, אתה כן מרוצה?

ת: כן מרוצה. ... לא מתחרט.

ש: לא מתחרט זה כזה "בסדר, בערך".

ת: לא, אני לא מתחרט. אם אדם לא מרוצה אז הוא מתחרט.

ש: אבל אתה מרוצה?

ת: כן, ברוך השם.

ש: בסדר. שאלה אחרונה – יש לך איזו פעילות בקרב העדה? אתה משולב בקרב העדה, יש לכם כנסים,

אתם נפגשים ביחד?

ת: יש. שולחים לי מכתבים, אבל אין לי כל כך זמן.

ש: מי שולח אליך מכתבים?

ת: על יד חולון יש של עולי סוריה

ש: אה, נכון, יש מועדון או משהו.

ת: מועדון וטיולים. אני הולך לפעמים לטיולים. פעם בשנה עושים בחול המועד פסח טיולים ...

ש: המועדון הזה מעירית חולון?

ת: מטעם עירית חולון.

ש: אהה. יפה. וחוזק מזה אין לך פעילות התנדבותית או משהו?

ת: לא.

ש: אתה מתפלל בבית כנסת?

ת: בטח.

ש: כל שבת?

ת: בוקר וערב, לא רק בשבת.

ש: כל הכבוד. באיזה בית כנסת אתה מתפלל?

ת: פה לידנו, "מקבצי אל".

ש: בית כנסת של סורים?

ת: לא. לא קשור.

ש: הבנתי. בסדר. ד"ר ממרוט אני מאוד מודה לך על הריאיון. כמה שהוא היה קצר הוא היה מאוד חשוב

ומאוד טוב מבחינתי. הרבה תודה לך.

ת: תודה.